

Segregacja odpadów komunalnych w gospodarstwach domowych

Podręcznik dobrych praktyk

przygotowany na podstawie doświadczeń konkursu pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowanego z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Warszawie

Szwajcaria
Szwajcaria

Wrzesień 2017

Spis treści

1. Wstęp.....	2
2. Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz”	3
3. Ogólnokrajowe zasady segregacji odpadów komunalnych	4
4. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Związku Gmin Regionu Płockiego	8
4.1 Zasady segregacji odpadów komunalnych obowiązujące na terenie Związku Gmin Regionu Płockiego.....	9
4.2 „Pokaż jak segregujesz” - galeria zdjęć upowszechniających prawidłową segregację odpadów komunalnych wśród mieszkańców 13 gmin – członków Związku	12
4.3 „Pokaż jak segregujesz” - galeria zdjęć obrazujących nieprawidłową segregację odpadów komunalnych na terenie ZGRP.....	57
5. Podsumowanie.....	60

1. Wstęp

W okresie od maja do września 2017 r. w ramach kampanii promującej selektywne zbieranie odpadów komunalnych, Związek Gmin Regionu Płockiego gościł z Mobilnym Stoiskiem Informacyjno – Edukacyjnym (MSIE) w 13 gminach (objętych wspólnym systemem gospodarowania odpadami). Mieszkańcy gmin odwiedzając MSIE mogli uzyskać informacje dotyczące gospodarki odpadami, wymienić zużyte baterie, plastikowe nakrętki i elektrośmieci na sadzonki roślin ozdobnych. W MSIE rozstrzygnięty został konkurs promujący segregację odpadów pn. „Pokaż jak segregujesz”. W każdej z gmin laureaci konkursu zostali nagrodzeni nagrodami rzeczowymi w postaci roweru oraz tabletu. Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” został dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Tab. 1 Harmonogram wręczenia nagród w ramach konkursu pn. „Pokaż jak segregujesz”

Lp.	Gmina	Nazwa wydarzenia	Termin wydarzenia
1.	Miasto i Gmina Gąbin	Dni Gąbina 2017	27.05.2017 r.
2.	Miasto i Gmina Drobin	Dni Drobin	17.06.2017 r.
3.	Gmina i Miasto Wyszogród	XXXVIII Dni Wisły	18.06.2017 r.
4.	Gmina Słupno	Festyn w Wykowie	24.06.2017 r.
5.	Gmina Czerwińsk nad Wisłą	Festiwal Nadwiślańskiej Truskawki	25.06.2017 r.
6.	Gmina Bielsk	XVIII Dni Bielska	25.06.2017 r.
7.	Gmina Brudzeń Duży	Festiwal Ginących Zawodów	09.07.2017 r.
8.	Gmina Pacyna	Odpust Parafialny	13.08.2017 r.
9.	Gmina Szczawin Kościelny	Piknik Rodzinny	26.08.2017 r.
10.	Gmina Stara Biała	Dożynki Gminne	27.08.2017 r.
11.	Gmina Łąck	VI Dożynki Gminne	10.09.2017 r.
12.	Gmina Gostynin	X Gminne Dożynki Ekologiczne	10.09.2017 r.
13.	Gmina Staroźreby	XXVIII Sesja Rady Gminy Staroźreby Kadencja 2014-2018	22.09.2017 r.

2. Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz”

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” zrealizowano w ramach programu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie „EE-15 Organizacja konkursu lub olimpiady w zakresie wiedzy o środowisku naturalnym i ekologii”.

Tematyka przedsięwzięcia: segregacja odpadów

Zasięg oddziaływania zadania: gminy położone na terytorium 3 powiatów: gostyńskiego, plockiego i płońskiego

Wysokość dofinansowania z WFOŚiGW w Warszawie: 13 861,96 PLN (89%)

Cel zadania: upowszechnienie prawidłowej segregacji odpadów wśród mieszkańców 13 gmin objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi oraz ugruntowanie przekonania o korzyściach wynikających z segregacji odpadów komunalnych.

Szczegółowy opis i przebieg zadania: konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” ogłoszono w marcu 2017 r. poprzez zamieszczenie informacji na stronie internetowej Związku oraz gmin członkowskich, jak również poprzez rozesłanie informacji do sołtysów oraz szkół z terenu gmin. Zgłoszenia do konkursu przyjmowano w trybie ciągłym od maja do sierpnia 2017 r. z podziałem na poszczególne gminy. Komisja konkursowa dokonała oceny przesłanych prac według założonych kryteriów. Wręczenie nagród odbywało się sukcesywnie w każdej z gmin, podczas imprez gminnych, na których Związek Gmin Regionu Plockiego gościł z Mobilnym Stoiskiem Informacyjno-Edukacyjnym.

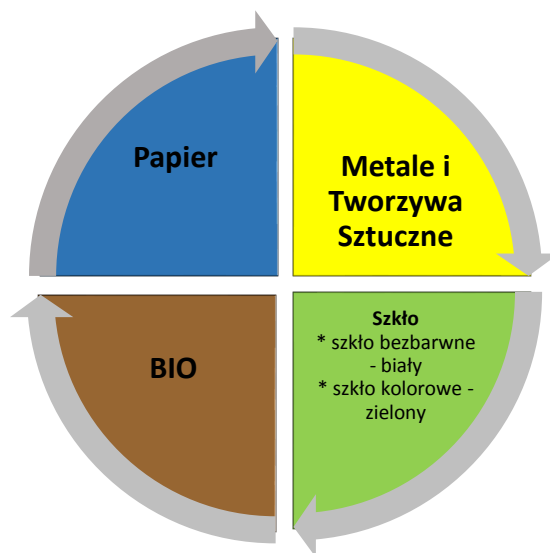
3. Ogólnokrajowe zasady segregacji odpadów komunalnych

Od 1 lipca 2017 r. na terenie całego kraju obowiązuje Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO).

Na terenie gmin objętych przez Związek Gmin Regionu Płockiego systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zmiany zasad selektywnego gromadzenia odpadów komunalnych wejdą w życie z dniem obowiązywania nowej umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych tj. 01.01.2019 r.

Od dnia 01.01.2019 r. odpady będą podzielone na następujące frakcje gromadzone w workach:

- **niebieski** – papier
- **zielony** – szkło, z możliwością rozdzielania:
 - biały - szkło bezbarwne
 - **zielony** - szkło kolorowe
- **żółty** – metale i tworzywa sztuczne
- **brązowy** – odpady ulegające biodegradacji

Papier – worek niebieski

✓ Wrzucamy:

- opakowania z papieru, karton, tekturę (także falistą),
- katalogi, ulotki, prospekty,
- gazety i czasopisma,
- papier szkolny i biurowy, zadrukowane kartki,
- zeszyty i książki,
- papier pakowy,
- torby i worki papierowe.

! Nie wrzucamy:

- ręczników papierowych i zużytych chusteczek higienicznych,
- papieru lakierowanego i powleczonego folią,
- papieru zatłuszczonego lub mocno zabrudzonego,
- kartonów po mleku i napojach,
- papierowych worków po nawozach, cemencie i innych materiałach budowlanych,
- tapet,
- pieluch jednorazowych i podpasek,
- zatłuszczonych jednorazowych opakowań z papieru i naczyń jednorazowych,
- ubrań.

Szkło – worek zielony/worek biały

✓ Wrzucamy:

- butelki i słoiki po napojach i żywności (w tym butelki po napojach alkoholowych i olejach roślinnych),
- szklane opakowania po kosmetykach (o ile nie są wykonane z trwale połączonych kilku surowców).

! Nie wrzucamy:

- ceramiki, doniczek, porcelany, fajansu, kryształów,
 - szkła okularowego,
 - szkła żaroodpornego,
 - zniczy z zawartością wosku,

- żarówek i świetlówek,
- reflektorów,
- opakowań po lekach, rozpuszczalnikach, olejach silnikowych,
- luster,
- szyb okiennych i zbrojonych,
- monitorów i lamp telewizyjnych,
- termometrów i strzykawek.

Metale i tworzywa sztuczne – worek żółty

✓ Wrzucamy:

- odkręcone i zgniecione plastikowe butelki po napojach,
- nakrętki, o ile nie zbieramy ich osobno w ramach akcji dobroczynnych,
- plastikowe opakowania po produktach spożywczych,
- opakowania wielomateriałowe (np. kartony po mleku i sokach),
- opakowania po środkach czystości (np. proszkach do prania), kosmetykach (np. szamponach, paście do zębów) itp.,
- plastikowe torby, worki, reklamówki, inne folie,
- aluminiowe puszki po napojach i sokach,
- puszki po konserwach,
- folię aluminiową,
- metale kolorowe,
- kapsle, zakrętki od słoików,
- zabawki (zabawki z tworzywa sztucznego, o ile nie są wykonane z trwale połączonych kilku surowców).

! Nie wrzucamy:

- butelek i pojemników z zawartością,
- opakowań po lekach i zużytych artykułów medycznych,
- opakowań po olejach silnikowych,
- części samochodowych,
- zużytych baterii i akumulatorów,
- puszek i pojemników po farbach i lakierach,
- zużytego sprzętu elektronicznego i AGD.

Odpady ulegające biodegradacji – worek brązowy

✓ Wrzucamy:

- odpadki warzywne i owocowe (w tym obierki itp.),
 - gałęzie drzew i krzewów,
 - skoszoną trawę, liście, kwiaty,
 - trociny i korę drzew,
 - resztki jedzenia.

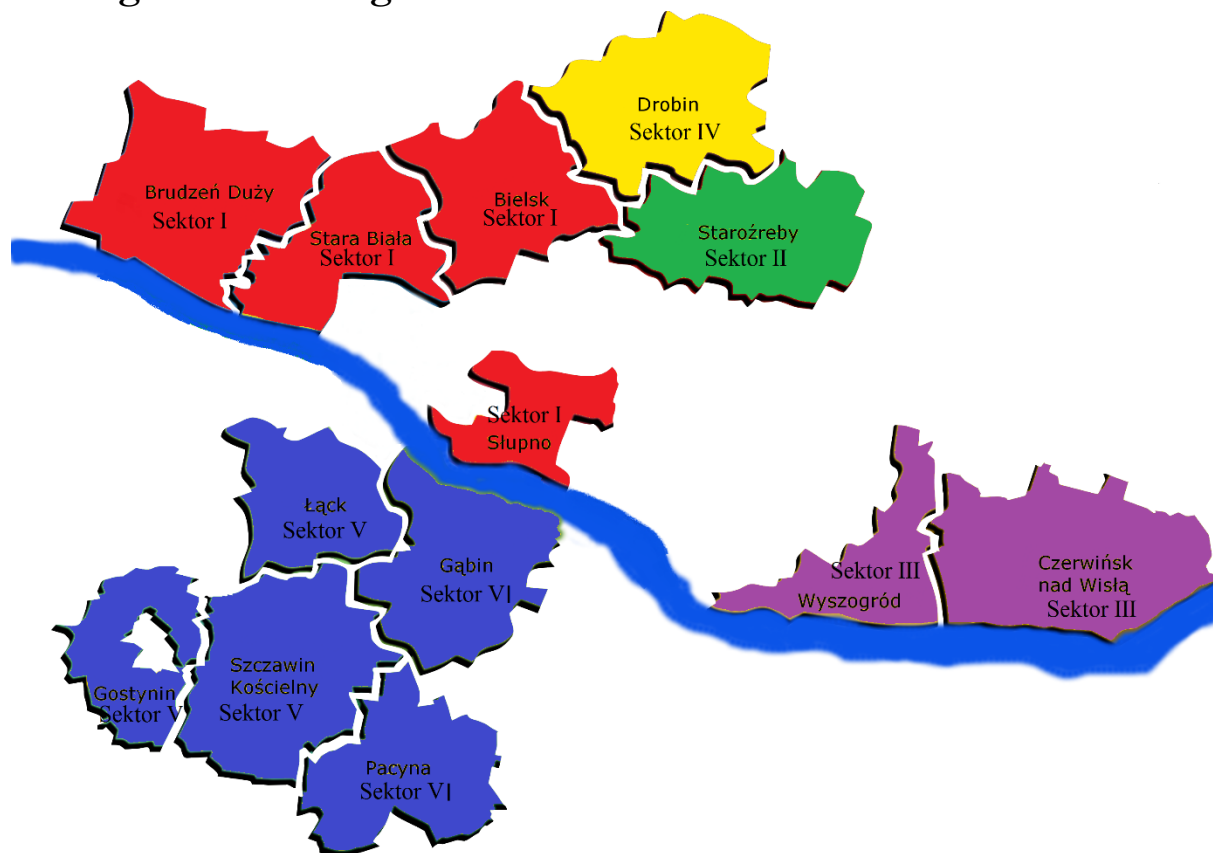
! Nie wrzucamy:

- kości zwierząt,
- odchodów zwierząt,
- popiołu z węgla kamiennego,
- leków,
- drewna impregnowanego,
- płyt wiórowych i MDF,
- ziemi i kamieni,
- innych odpadów komunalnych (w tym niebezpiecznych).

Bez względu na zadeklarowany sposób oddawania odpadów komunalnych wszyscy właściciele nieruchomości zamieszkałych zobowiązani są do selektywnego zbierania, firmy wywozowe do odbierania, a Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) do przyjmowania, takich odpadów komunalnych jak:

- przeterminowane leki i chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne,
- inne odpady komunalne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

4. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Związku Gmin Regionu Płockiego

Rys. 1 Mapa gmin objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi ZGRP

Związek Gmin Regionu Płockiego prowadzi wspólny system gospodarowania odpadami komunalnymi na podstawie art. 3 ust. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1289) oraz Statutu Związku Gmin Regionu Płockiego.

Zadanie to, Związek realizuje na terenie następujących Gmin-Członków:

1. Gmina Bielsk,
2. Gmina Brudzeń Duży,
3. Gmina Czerwińsk nad Wisłą,
4. Miasto i Gmina Drobin,
5. Miasto i Gmina Gąbin,
6. Gmina Gostynin,
7. Gmina Łąck,
8. Gmina Pacyna,
9. Gmina Słupno,
10. Gmina Stara Biała,
11. Gmina Staroźreby,
12. Gmina Szczawin Kościelny,
13. Gmina i Miasto Wyszogród

4.1 Zasady segregacji odpadów komunalnych obowiązujące na terenie Związku Gmin Regionu Płockiego

Poniższa tabela przedstawia obowiązującą instrukcję segregacji odpadów komunalnych na terenie 13 gmin objętych przez Związek Gmin Regionu Płockiego systemem gospodarowania odpadami komunalnymi do 31 grudnia 2018 roku:

OBOWIĄZKOWA SEGREGACJA ZE WZGLĘDU NA ZADEKLAROWANY SPOSÓB ICH ODDAWANIA	
DEKLARACJA „ODDAJĘ ODPADY ZMIESZANE”	DEKLARACJA „SEGREGUJE”
<p>W pojemniku na odpady ZMIESZANE (NIESEGREGOWANE) należy gromadzić odpady nie zaliczające się do żadnego z poniższych rodzajów (<u>patrz: „obowiązkowa segregacja bez względu na zadeklarowany sposób oddawania odpadów”</u>).</p>	<ol style="list-style-type: none"> SZKŁO (np. opróżnione z zawartości słoiki po żywności, butelki po napojach) - ZIEŁONY WOREK; PAPIER I TEKTURA (np. gazety, książki, opakowania papierowe, karton) - ŻÓŁTY WOREK; TWORZYWA SZTUCZNE (np. opróżnione opakowania po jogurtach, kosmetykach) - ŻÓŁTY WOREK; METALE (np. opróżnione puszki po napojach, konserwach, kapsle z butelek) - ŻÓŁTY WOREK; OPAKOWANIA WIELOMATERIAŁOWE (np. kartony po mleku, sokach) - ŻÓŁTY WOREK. <p>Odpady pozostałe po sortowaniu należy gromadzić w pojemniku z napisem „ZMIESZANE”. Są to np. zużyte środki higieny osobistej (pampersy, pielucho-majtki, podpaski, chusteczki, szczoteczki do zębów, jednorazowe maszynki do golenia), wilgotny i zabrudzony papier i folię, odchody zwierząt domowych, worki od odkurzacza, wystudzony popiół, potłuczone szkło i naczynia.</p>
OBOWIĄZKOWA SEGREGACJA BEZ WZGLĘDU NA ZADEKLAROWANY SPOSÓB ODDAWANIA ODPADÓW	
<ol style="list-style-type: none"> BIOODPADY, w tym odpady zielone (obierki owoców i warzyw, skorupki jaj, skoszona trawa, chwasty) 	

UWAGA!

- Jeśli w deklaracji zaznaczono, że BIODPADY, w tym odpady zielone „będą oddawane” to należy gromadzić je w **BRAZOWYCH WORKACH**
- Jeśli w deklaracji zaznaczono, że BIODPADY, w tym odpady zielone „nie będą oddawane” to należy je kompostować lub zagospodarowywać we własnym zakresie.

2. ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY,
3. PRZETERMINOWANE LEKI I CHEMIKALIA,
4. ZUŻYTE BATERIE I AKUMULATORY,
5. MEBLE I INNE ODPADY WIELKOGABARYTOWE,
6. ODPADY BUDOWLANE I ROZBIÓRKOWE stanowiące odpady komunalne, nie zawierające gruzu.

**W RAMACH MOBILNEJ ZBIÓRKI ORGANIZOWANEJ DWA RAZY W ROKU
MOŻNA ODDAĆ SELETYWNIIE ZGROMADZONE**

- meble i inne odpady wielkogabarytowe (np. wersalki, fotele, dywany, materace, kołdry, szafy oraz inne odpady dużych rozmiarów);
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (np. telewizory, lodówki, pralki, piloty, telefony, żarówki – sprzęt ten musi być kompletny);
- zużyte opony pochodzące z pojazdów użytkowanych w gospodarstwie domowym o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony (np. opony pochodzące z samochodów osobowych, motocykli, rowerów, wózków);
- przeterminowane leki i chemikalia (np. opakowania po olejach i smarach, termometry, tonery, leki, blistry i fiolki po lekach, maściach, syropach);
- zużyte baterie i akumulatory – pochodzące z gospodarstwa domowego (np. baterie od pilota, zabawek, telefonów).

ZMIANA W ODBIORZE ODPADÓW BUDOWLANYCH I ROZBIÓRKOWYCH

Od 2016 roku w ramach mobilnej zbiórki odpadów organizowanej 2 razy w roku, po uprzednim złożeniu wniosku do Biura ZGRP, można pozbyć się odpadów pochodzących z remontów i budów (powstałych w gospodarstwie domowym), prowadzonych we własnym zakresie, niewymagających pozwolenia na budowę, zgłoszenia zamiaru budowy lub wykonania robót np. drzwi, armatura łazienkowa, rynny, tapety, boazerie. Odpady budowlane i rozbiórkowe, nie zawierające gruzu można wystawić we własnych workach lub pojemnikach, **pod warunkiem, że gwarantują one bezpieczny załadunek i transport odpadów.** Istnieje możliwość zamówienia usługi podstawienia i odbioru kontenera otwartego lub worka kontenerowego na odpady budowlane zawierające gruz w ramach umowy cywilno-prawnej.

UWAGA !!!

W ramach mobilnej zbiórki nie są odbierane m.in.: części samochodowe, opony rolnicze, gruz czysty i zmieszany, folie po sianokiszonkach, folie tunelowe, worki

jutowe, opakowania po nawozach, opakowania po smarach i olejach do maszyn rolniczych.

WERYFIKACJA PRAWIDŁOWEJ SEGREGACJI ODPADÓW KOMUNALNYCH

Prawidłowość segregacji sprawdzana jest podczas odbioru odpadów komunalnych w zależności od zadeklarowanego sposobu oddawania odpadów komunalnych: z pojemników na odpady zmieszane lub odpady pozostałe po sortowaniu oraz worków z segregacją. Istotą weryfikacji odpadów jest to, czy mieszkaniec segreguje odpady prawidłowo i zgodnie ze złożoną deklaracją. Stwierdzenie nieprawidłowego oddawania odpadów w workach i/lub w pojemnikach skutkuje brakiem odbioru odpadów w terminie odbioru selektywnej zbiórki oraz odpady te zostają zakwalifikowane jako odpady zmieszane. Kolejny przypadek nieprawidłowego oddawania odpadów powoduje naliczenie podwyższonej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze decyzji administracyjnej.

4.2 „Pokaż jak segregujesz” - galeria zdjęć upowszechniających prawidłową segregację odpadów komunalnych wśród mieszkańców 13 gmin – członków Związku

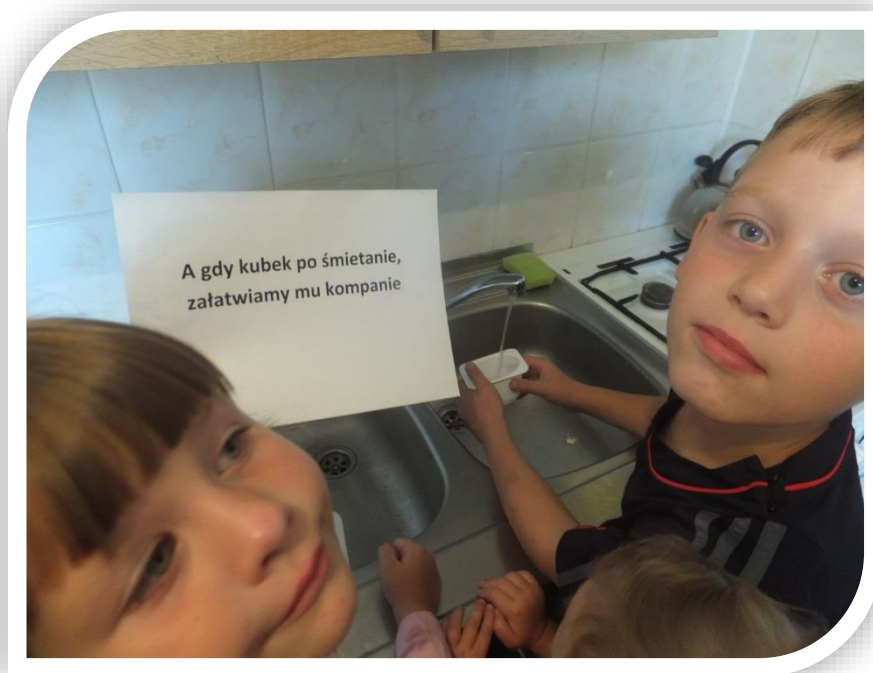

Wszystko zgodnie z zasadami segregacji ☺
Dzięki poprawnej i dokładnej segregacji, odpadów pozostających po segregacji jest tak niewiele, że worek wisi w powietrzu ☺

Odpady opakowaniowe powinny być pozbawione zawartości.

Czysty odpad to lepszy jakościowo surowiec do recyklingu.

Poprawnie prowadzona segregacja odpadów opakowaniowych.

Przydałoby się jeszcze odkręcić i zgnieść butelkę oraz oddzielnie gromadzić plastikowe nakrętki (za 0,5 kg plastikowych nakrętek można otrzymać sadzonkę rośliny ozdobnej w Mobilnym Stoisku Związku Gmin Regionu Płockiego).

Punkt za oderwanie aluminiowych wieczek z opakowań po jogurtach 😊

Prawidłowa segregacja opakowań ze szkła.

Do zielonego worka wrzucamy opróżnione pozbawione nakrętek butelki.

Poprawne gromadzenie odpadów zmieszanych.

Zużyte artykuły higieniczne (np. pieluchy, maszynki jednorazowe, waciki higieniczne,) oraz zniszczone obuwie i odzież umieszczamy w pojemniku do gromadzenia odpadów pozostałych po segregowaniu/zmieszanych.

✓ WARTO PRZECZYTAĆ

Pamiętaj, że odzież i obuwie, tekstylia oraz zabawki możesz oddawać do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), pojemników PCK lub innych firm zajmujących się ich zbiórką. Zbiórka ubrań, pościeli, obuwia i zabawek to sposób PCK na pozyskiwania środków finansowych. Większość tekstyliów, które trafiają do pojemników nie może być – ze względu na swój stan – przekazana potrzebującym. Może jednak zostać wykorzystana do celów przemysłowych (recykling). **Im więcej kilogramów tekstyliów zbierze PCK, tym więcej środków pozyska na swoje działania. Co ważne, dochody ze sprzedaży tekstyliów w danym województwie zostaną przeznaczone na lokalną działalność PCK.** Projekt wspiera krajową ekologię i pomaga utrzymać czystość w miastach i wsiach. Lista lokalizacji pojemników dostępna jest na stronie www.pck.pl.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Butelki PET przed wrzuceniem do worka zgniatamy bez nakrętek.

Pozbawione nakrętek i zgniecione butelki plastikowe lądują w żółtym worku, a szklane w zielonym.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Lokalny patriotyzm i ekologia w jednym ☺

Kiedy na zakupy zabieramy ekologiczną torbę przyczyniamy się do zmniejszenia ilości odpadów.

Kompostowanie to najlepszy sposób, żeby uzyskać własny materiał do użycia gleby, a przy tym zagospodarować odpady, które powstają w naszej kuchni lub ogrodzie.

Odpady, które nadają się do kompostowania to skoszona trawa, chwasty, drobne gałązki, liście, kora, słoma, szyszki i igliwie, kwiaty cięte i doniczkowe, nieprzetworzone resztki jedzenia np. ogryzki owoców oraz obierki z owoców i warzyw, łupiny orzechów, skorupki jaj, nadgniłe owoce i warzywa, fusy od herbaty i kawy, popiół drzewny.

Dzięki temu w worku zmieści się nawet trzykrotnie więcej odpadów.

Nie oddawaj powietrza w workach ☺

✓ CIEKAWOSTKA

Czy wiesz, że aluminiowa puszka rozkłada się przez 200 lat. Tymczasem możemy dać odpadom drugie życie i z 19 000 puszek po konserwach wyprodukować samochód, a z 670 puszek po napojach gazowanych – rower 😊

Ta prosta czynność, dla środowiska jest bezcenna. Dzięki temu, że zginiatasz odpady przed ich wrzuceniem:

- firmy transportowe rzadziej wywożą odpady - mniejsza emisja dwutlenku węgla,
- wystawiasz worek do odbioru z plastikiem aż 7 x rzadziej,
- zmniejszasz objętość zginiatanych butelek w worku o prawie 80%,
- chronisz środowisko i dajesz dobry przykład innym.

Zginiatanie odpadów ułatwia recykling i ratuje środowisko 😊

To idealna postawa ! 😊

Jednak wystarczy, że przed wrzuceniem do worka dokładnie opróżnisz opakowanie.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Dobre chęci i pomysłowość to podstawa.

Nie potrzeba drogich rozwiązań, aby prowadzić poprawną segregację „u źródła”.

Kod kreskowy powinien znaleźć się na każdym worku i pojemniku, który mieszkaniec wystawia do odbioru.

Baterie i akumulatory z domowych urządzeń należy oddawać do PSZOK lub podczas mobilnych zbiórek odpadów komunalnych.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

W Mobilnym Stoisku Informacyjno-Edukacyjnym w zamian za przekazanie minimum 0,5 kg plastikowych nakrętek można otrzymać sadzonkę rośliny ozdobnej.

Miejsce w domu zawsze się znajdzie.

Najpierw wstępna segregacja, a potem kody kreskowe i worki w dłoń.

W dniu odbioru wszystko będzie w porządku 😊

Miejsce gromadzenia odpadów może być estetyczne i zachęcać do segregacji 😊

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Mały pojemnik na odpady zmieszane pozwala wysnuć wniosek, że segregacja w tym domu „rządzi” 😊

Jeśli masz możliwość kompostuj!
Uzyskasz dobrą ziemię dla roślin.

Prawidłowa segregacja odpadów opakowaniowych. Pamiętaj tylko, aby przed wrzuceniem zgnieść plastikowe butelki oraz pozbawić je nakrętek.

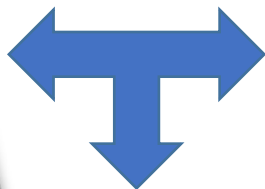

O odpadach poetycko. Nic dodać, nic ująć ☺

*Wszyscy o tym dobrze wiemy, nawet bardzo małe dzieci,
ze musimy wszyscy razem **SEGREGOWAĆ NASZE SMIECI!!!**
PLASTIK, PUSZKI I PUDEKA - chowam do ztego worka
SZKO NIETUCZONE - do zielonego!
Liscie chwasty trawy - w **KOMPOSTOWNIKU UKADAMY!**
Reszta zaS do kosza, wszystko po to by z tych **SMIECI** mogly powstac nowe rzeczy.
Bysmy wszyscy w zdrowiu zyl - **SEGREGUJMY MOI MILI!!!!***

Czym skorupka za młodu nasiąknie... ☺

Podręcznik dobrych praktyk

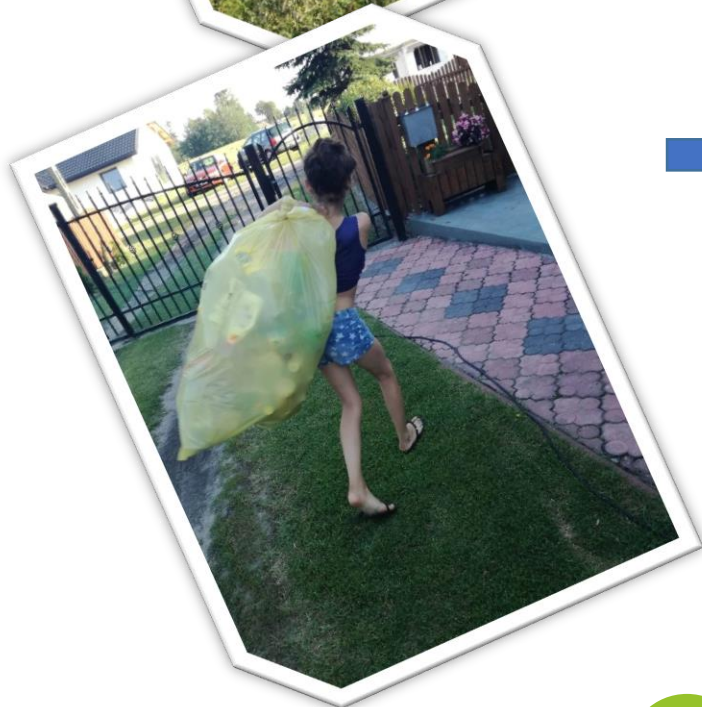
Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Poprawna segregacja odpadów opakowaniowych z papieru, metalu i tworzyw sztucznych. Zgniecione butelki zajmują mniej miejsca, a ruchu na świeżym powietrzu nigdy za wiele.

Czas na szkło. Jego miejsce jest w zielonym worku.

Pamiętaj o wystawieniu worków z odpadami w dniu odbioru zgodnie z zasadami Regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie (jego skrót znajdziesz w instrukcji, w którą zaopatrujemy harmonogramy odbioru odpadów).

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Nie ma wakacji od segregacji 😊

Prawidłowo wysegregowane odpady przygotowane do umieszczenia w workach.

Parasol, elementy lampy czy gumowy płaszcz należy oddać podczas mobilnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych. Potłuczone szkło (ze względu na bezpieczeństwo pracowników odbierających odpady) wrzucamy do pojemnika na odpady zmieszane.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Trzeba uważać, by nie wystawić do odbioru kota w worku ☺

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Ważne, by dokładnie segregować odpady. Wtedy worków z segregacją jest dużo, a pojemnik na odpady pozostałe po segregacji świeci pustkami 😊

Odpady wielkogabarytowe zbierane są podczas mobilnych zbiórek.

Odpady wielkogabarytowe można również oddać w PSZOK

Przed wyrzuceniem warto przyrzeć się odpadowi, aby umieścić go w odpowiednim worku 😊

Kiedy w domu są dzieci, baterie wymienia się częściej.

Jeśli w domu zorganizujemy oddzielny pojemniczek na baterie nie trafią one tam, gdzie nie powinny i będzie można wymienić je latem na sadzonkę.

Ćwiczenia przygotowujące do wdrożenia Wspólnego Systemu Segregacji Odpadów (WSSO) na terenie gmin objętych systemem gospodarowania odpadami ZGRP.

Grunt to organizacja i porządek.

Na terenie nieruchomości zawsze znajdzie się miejsce na urządzenie „domowego centrum segregacji”.

Myszę, więc segreguję!

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Puste pudełko po mleku zgniatamy i pozbawiamy nakrętek zanim trafi do żółtego worka.

Nie ma potrzeby zrywania etykiet z butelek PET, ale tak przygotowany odpad to marzenie każdego recyklera.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Te zdjęcia to najlepszy przykład na to, ile miejsca w worku oszczędza zgniatanie odpadów.

Pamiętaj, by w worku na bioodpady umieszczać tylko odpady, które ulegają biodegradacji. Torba foliowa musi trafić do worka w kolorze banana, ale już bez niego.

Jeden ruch i więcej aluminiowych puszek zmieści się w worku.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Jeśli chcesz oddać zużytą baterię wyjmij ją z telefonu. Jeśli natomiast chcesz oddać zepsuty telefon oddaj go w komplecie podczas mobilnej zbiórki odpadów lub też do PSZOK. Pamiętaj, że plastikowej obudowy telefonu nie należy umieszczać w żółtym worku, ponieważ nie jest to odpad opakowaniowy. Oddając zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pamiętaj, że powinien być kompletny.

Przygotowanie na segregowanie

Stop! Żółty worek czeka na wypełnienie.

Dbajmy, by żaden odpad, który podlega segregacji nie trafił do pojemnika na odpady zmieszane.

Segregacja ocalona!
Zgnieciona butelka PET trafia we właściwe miejsce. A czy wiecie, że plastikowa butelka rozkłada się przez 100 do 1000 lat. Tymczasem, dzięki segregacji możemy dać odpadom drugie życie i z 35 plastikowych butelek wyprodukować jedną bluzę z polaru.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Szkło wrzucone do zielonego worka ma szansę otrzymać drugie życie. Odzyskując szkło tylko z 1 butelki można zaoszczędzić tyle energii ile zużyłaby 100W żarówka świecąca bez przerwy 4 godziny (szkło nie ulega rozkładowi i może być wykorzystane wielokrotnie) .

Do pojemnika na odpady zmieszane wrzucamy, tylko to czego nie można wysegregować.

Doskonały surowiec na kompost.

Jeśli tylko masz możliwość – kompostuj odpady biodegradowalne i zielone.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Krok 1.

Przygotowanie do segregacji.

Krok 2.

Papier do worka żółtego.

Krok 3.

Szkło do worka zielonego.

Krok 4. Plastikowe nakrętki to cenna rzecz. Możesz je wymienić na sadzonkę rośliny ozdobnej lub wesprzeć akcje charytatywne (wiele fundacji, a także szkół organizuje takie zbiórki).

Krok 5.

Żółty worek jest otwarty na odkręcone i zgniecione butelki PET ☺

Misja „SEGREGACJA” zakończona sukcesem. Można z poczuciem dobrze spełnionego obowiązku pograć w piłkę☺

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Szkło bez problemu trafia do odpowiedniego worka.

Dla tego pędzla lepsza byłaby mobilna zbiórka odpadów remontowo-budowlanych. Możesz go wtedy oddać wraz z opakowaniami po farbach czy lakierach (pamiętaj tylko o zgłoszeniu chęci oddania tego rodzaju odpadów poprzez wypełnienie i dostarczenie wniosku do ZGRP).

Jedna wyrzucona do kosza bateria może zanieczyścić 20 metrów sześciennych ziemi.

Dzięki korzystaniu z tego rodzaju kontenerów możesz pomóc potrzebującym i ograniczyć ilość odpadów trafiających na składowiska.

Skoszona trawa. Do tego nieco wiedzy, odrobina wysiłku, szczypta szczęścia, trochę czasu i już jest!

Kompost - bezcenny nawóz dla naszego ogrodu.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Każdy ma swój sposób na organizację domowej segregacji. Najpierw segregacja wstępna, a potem dokładny podział na frakcje.

Pamiętaj, żeby przed wrzuceniem słoika do worka pozbawić go zawartości.

Pojemnik na odpady zmieszane nie musi zawierać odpadów, które nadają się do segregacji np. słoika z zawartością.

Czas na zmianę koloru worka. Butelka PET musi przecież trafić do żółtego worka.

Papier umieszczamy w żółtym worku. Przy takiej współpracy nie może być mowy o pomyłce 😊

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

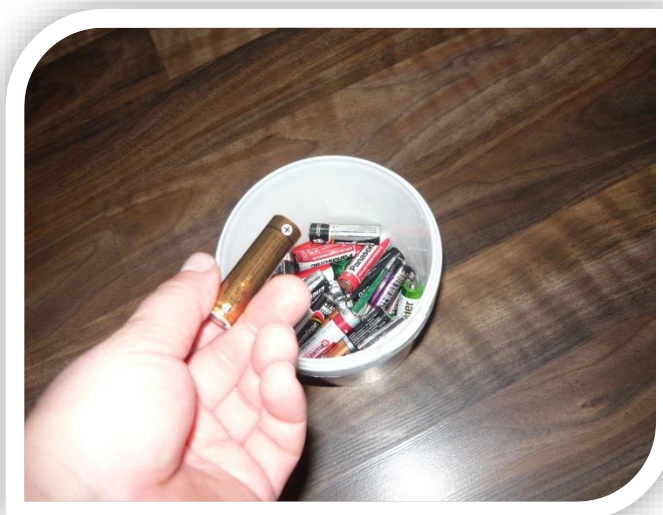
Selektywna zbiórka jest źródłem surowców wtórnych, których ponowne przetworzenie wymaga najczęściej mniejszego nakładu materiałów i energii niż w przypadku produkcji z surowców.

W wyniku selektywnej zbiórki odpadów zmniejsza się masa odpadów deponowanych na składowisku.

Taki sposób gromadzenia baterii to dowód na wysoką świadomość ekologiczną mieszkańca.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Butelki pozbawione nakrętek, odpady posegregowane.

Najlepiej jeśli skoszona trawa trafia do kompostownika. Gdy nie jesteśmy jeszcze gotowi na kompostowanie możemy oddawać odpady zielone w brązowych workach. Najważniejsze by nie trafiły do pojemnika na odpady zmieszane.

Czy na pewno do pojemnika na odpady pozostałe po segregacji trafia tylko to, czego nie można wysegregować?

Odkręć i zgnieć butelkę przed wrzuceniem do żółtego worka.

Jesteśmy wytwórcami odpadów i odpowiadamy za prawidłowe ich segregowanie i gromadzenie.

Plastikowe nakrętki warto gromadzić oddzielnie. Tworzywo, z którego zostały wykonane to polimer PET (**polietylen**). Jest to innego rodzaju tworzywo sztuczne niż butelka, którą domyka nakrętka. Jego **recykling** jest znacznie łatwiejszy niż recykling butelek. Czysty polietylen, zamieniony w granulat, daje się od razu przetwarzać na kolejne zakrętki, plastikowe opakowania czy rury PCV, a nawet na obudowy komputerów.

Segregacja odpadów przebiega na każdym etapie życia codziennego

Odpady biodegradowalne przeznaczamy na kompost.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Dzięki urządzeniu do zgniatania plastikowych butelek typu PET - zgnieciona butelka to ogromna oszczędność miejsca w worku. Gdy nie posiadasz takiego urządzenia wystarczy siła rąk lub nóg 😊

Jeśli torba foliowa to biodegradowalna.

W wielu sklepach i instytucjach znajdują się pojemniki do gromadzenia baterii.

...ale z torbą wielokrotnego użytku lub koszem wiklinowym na zakupach będzie bardziej ekologicznie i stylowo 😊

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Wystarczy zapoznać się z napisami na workach i segregacja staje się łatwiejsza.

Selektywna zbiórka makulatury ogranicza zużycie energii, wody i zanieczyszczenia powietrza, a tym samym chroni lasy (wyprodukowanie 1 tony papieru powoduje ścięcie 17 drzew, a ze 100 ton makulatury wyprodukować można 90 ton papieru).

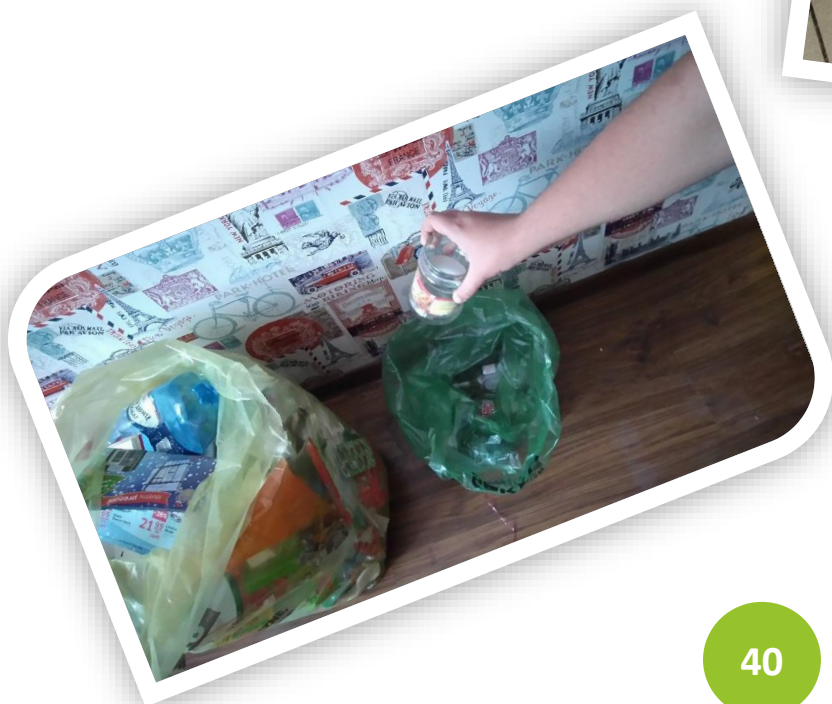
Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Szkło jest jednym z najbardziej ekologicznych produktów. Zbieraj je selektywnie, aby nie straciło szansy na recykling.

Zanim takie torby papierowe trafią do żółtego worka warto wykorzystać je ponownie. Może po pomysłowym ozdobieniu staną się unikatowymi torbami na prezenty?

Opróżniony i oczyszczony szklany słoik ląduje w zielonym worku.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Opakowania należy opróżnić (nie wyrzucajmy do śmieci w połowie pełnego słoika z dżemem).

Odkręć nakrętkę...

... i zgnieć butelkę przed wyrzuceniem.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Jeśli opakowanie zamiast stać się odpadem może zyskać nową funkcję, to czegoż chcieć więcej. 😊

Opakowania wielomateriałowe (złożone z kilku surowców) umieszczamy w żółtym worku 😊

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Ta z lewej bardziej ekologiczna i ładniejsza 😊

Pomysłów na organizację „domowego centrum segregacji” jest wiele. Popieramy każdy, który ułatwia segregację u źródła 😊

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Makulatura w czystej postaci 😊
Statystyczny Polak zużywa rocznie blisko 63 kg papieru, a zbiera rocznie ok. 22 kg makulatury. Zatem przekazuje do recyklingu niespełna 36% zużywanego przez siebie papieru. Oddając makulaturę w żółtym worku przyczyniasz się do podniesienia tego wskaźnika.

Profesjonalnie przygotowywany kompost. Ogród już czeka na zasilenie tym cennym, naturalnym nawozem 😊

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Na terenie gmin objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi ZGRP obowiązuje system pojemnikowo-workowy. Oznacza, to że w przypadku zadeklarowania selektywnego sposobu oddawania odpadów komunalnych, odpady **pozostałe po sortowaniu należy gromadzić w pojemniku**, a do gromadzenia odpadów podlegających sortowaniu służą worki.

Odpady zgniecione to miejsce w worku zaoszczędzone 😊

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

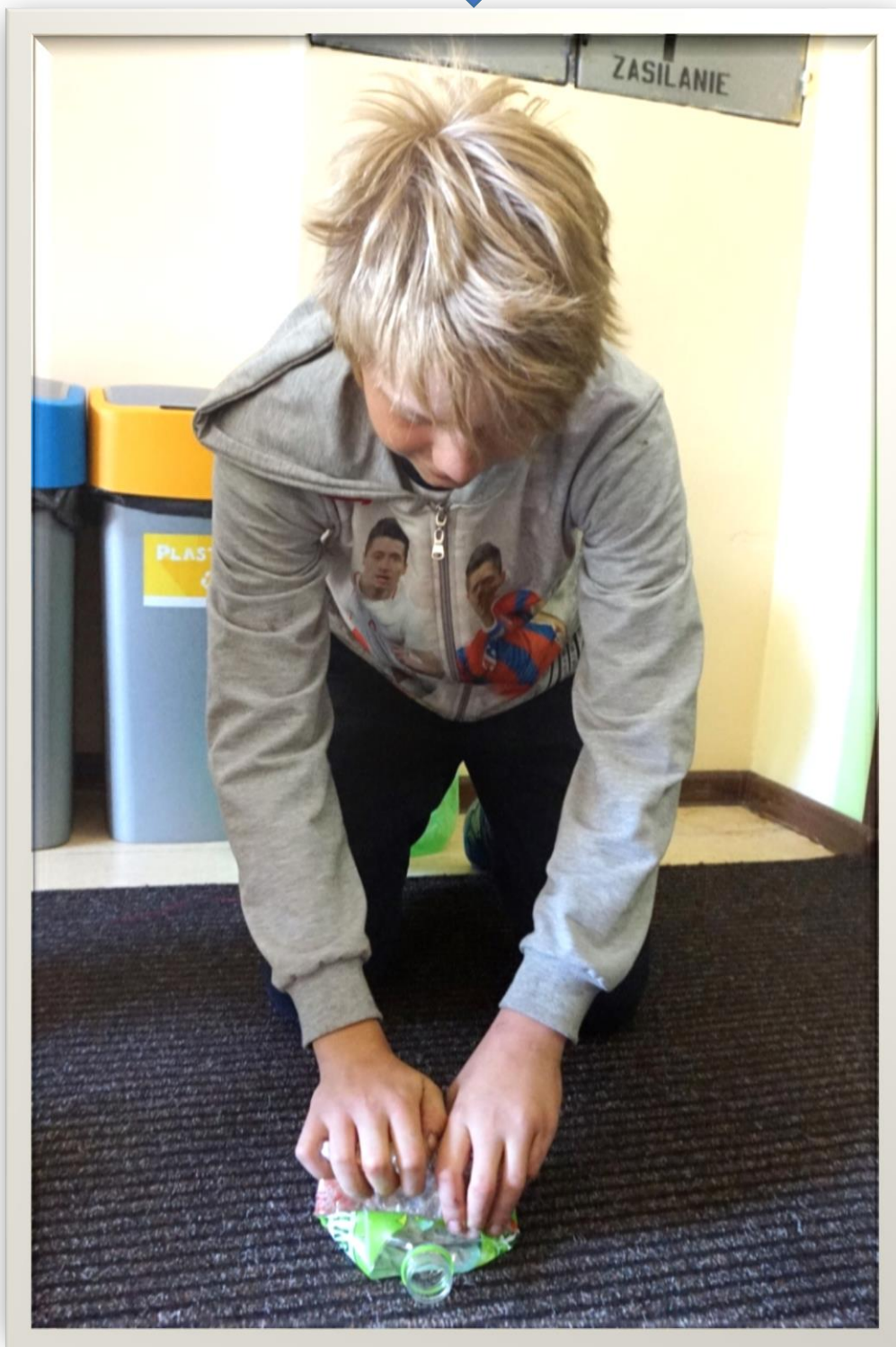

W przypadku opakowań wielomateriałowych (np. opakowania po jogurcie, pasztecie, paprykarzu) jeśli możesz oderwij wieczko i wrzuć je oddzielnie.

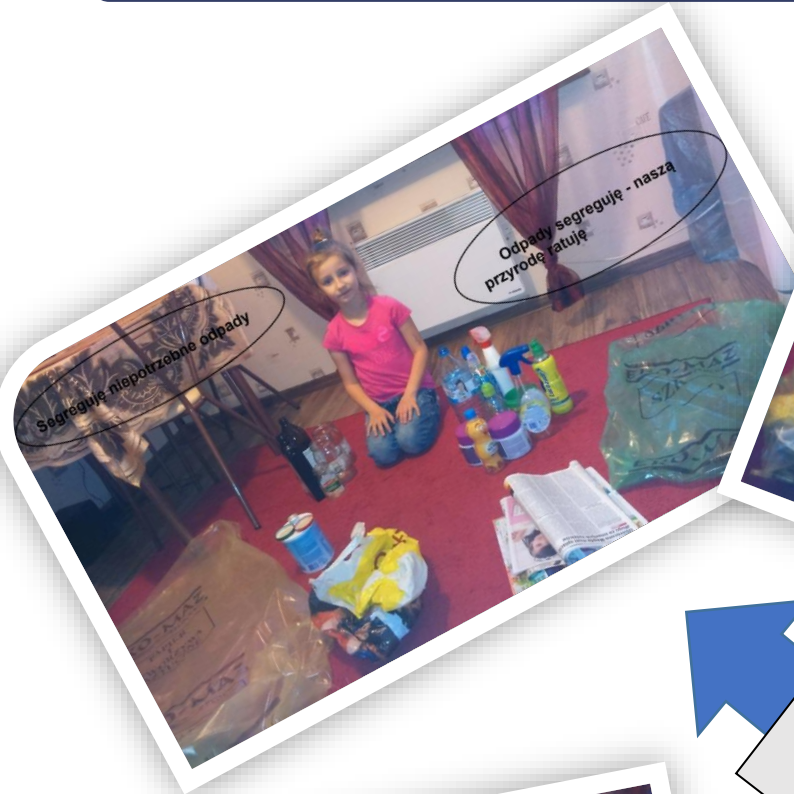
O potencjale tkwiącym w plastikowych nakrętkach na poprzednich stronach powiedziano już prawie wszystko. Teraz czas, by spróbować go wykorzystać w praktyce ☺

Zgniatanie butelek PET może być świetnym ćwiczeniem fizycznym ☺

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Taki fotoreportaż to poradnik segregacji w pigułce 😊

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

W szkole zdobywamy wiedzę i poznajemy dobre praktyki z zakresu ekologii ☺

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Wszystko jak należy.
Chwasty i trawa w
kompostowniku...

... a baterie
czekają na
odbiór w
oddzielnym
koszyku ☺

W takich okolicznościach
przyrody, segregacja jest
przyjemna i konieczna!

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Jednoczesne kształtowanie postawy społecznej i proekologicznej 😊

W każdym domu można znaleźć leki przeterminowane lub takie, których żaden z domowników już nie używa.

Tymczasem leki to odpady niebezpieczne. Nie wolno ich w żadnym wypadku wyrzucać wraz z odpadami komunalnymi do śmietników ani do kanalizacji. W ten sposób stworzyłyby one zagrożenie chemiczne dla środowiska naturalnego, zagrożenie zdrowotne dla osób (które wejdą w ich posiadanie) i zwierząt (żerujących na wysypiskach śmieci). Aby temu zapobiec przeterminowane leki oddaj do apteki, PSZOK-u lub podczas mobilnej zbiórki odpadów niebezpiecznych.

Dla niepotrzebnych już w domu pojemników m.in. na pranie znaleziono nowe zastosowanie. Pomagają mieszkańcom w prawidłowym gromadzeniu odpadów i jak wskazuje ich zawartość mimo, że nie są kolorowe spełniają swoją funkcję. Przed odbiorem odpady zostaną przełożone do odpowiednich worków i wyruszą w podróż do instalacji.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Na rynku dostępnych jest wiele pojemników przeznaczonych do segregacji odpadów w miejscu ich wytworzenia, czyli „u źródła”. Możesz z nich korzystać, pamiętając, aby w dniu odbioru były one udostępnione zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie.

Zużyte buty zostają poprawnie umieszczone w pojemniku na odpady zmieszane.

Plastikowa zabawka przysparza więcej kłopotów z prawidłowym zakwalifikowaniem. Jak się okazuje plastik plastikowi nierówny. Do żółtego worka można wrzucać wszystkie plastikowe opakowania, butelki, zbiorniki i elementy z symbolem trójkąta z nazwą:
PET lub cyfrą 1
PE-HD, HDPE lub cyfrą 2.
PVC lub cyfrą 3
PE-LD, LDPE lub cyfrą 4
PE lub cyfrą 2, 4
PP lub cyfrą 5
PS lub cyfrą 6
Aby nie popełnić błędu warto kierować się ogólną zasadą, że w żółtym worku gromadzimy OPAKOWANIA z papieru, plastiku, metalu oraz wielomateriałowe.

Porządek w ogrodzie i worku z odpadami zielonymi musi być ☺

Zastosowanie prawidłowych zasad gromadzenia odpadów zielonych w praktyce to najlepsza forma edukacji ekologicznej 😊

Pamiętaj, że podobnie jak w przypadku plastiku, nie każdy przedmiot wykonany z metalu może znaleźć się w żółtym worku. Wrzucaj tam aluminiowe i stalowe puszki po napojach i konserwach, metalowe puszki po karmach dla zwierząt, kapsle i nakrętki metalowe, opróżnione aerozole po kosmetykach.

Kawałki zdemontowanej blachy dachowej nie mogą trafić do żółtego worka. Jeśli zmieniasz np. pokrycie dachowe pamiętaj, że każda firma budowlana bądź remontowa jest ustawowo zobowiązana do gospodarowania wytworzonymi przez siebie odpadami zgodnie z przepisami prawa.

Segregacja w miniaturze. Zmiana skali, ale zasady pozostają bez zmian ☺

Segregacja łączy pokolenia ☺

4.3 „Pokaż jak segregujesz” - galeria zdjęć obrazujących nieprawidłową segregację odpadów komunalnych na terenie ZGRP

Trzeba jeszcze nakleić kody kreskowe, żeby odpady zostały odebrane z nieruchomości.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Mała pomyłka... W zielonym worku powinny być gromadzone szklane odpady opakowaniowe. Puszki aluminiowe należą gromadzić w żółtym worku. Napisy na workach podpowiadają, jak prawidłowo segregować odpady.

Butelka PET i karton po soku „nie miały szczęścia” i nie zostały zgniecione przed wrzuceniem.

Podręcznik dobrych praktyk

Konkurs pn. „Pokaż jak segregujesz” dofinansowano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Do gromadzenia opakowań z metalu służy żółty worek. Jeśli chcesz oddać te odpady w worku innego koloru pamiętaj, by oznaczyć go napisem i kodem kreskowym.

Odkręć metalową nakrętkę i wrzuć ją do żółtego worka.

5. Podsumowanie

Wyselekcjonowane odpady stanowią wartościowe surowce wtórne, które po przetworzeniu zyskają „drugie życie” w takiej samej lub zupełnie innej postaci. Dzięki temu oszczędzamy zasoby przyrody, energię oraz zmniejszamy masę odpadów wywożonych na wysypiska śmieci.

Zdecydowana większość uczestników konkursu pn. „Pokaż jak segregujesz”, przesyłając fotografie przedstawiające segregację odpadów komunalnych na terenie swoich gospodarstw domowych udowodniła, że doskonale zna zasady segregacji. Wiele prac to małe dzieła sztuki ☺. Mamy nadzieję, że „Podręcznik dobrych praktyk” pomoże poprawić drobne błędy tym, którzy segregują, a co ważniejsze, przekona tych, którym segregacja wydaje się trudna, że taka nie jest.

Pamiętajmy o tym, że człowiek jest dynamicznym elementem środowiska przyrodniczego, bez którego nie może żyć. Skoro tak to, dlaczego odpady z naszych gospodarstw domowych, czy działalności gospodarczych często lądują na dzikich wysypiskach śmieci. Na pewno każdy z nas w drodze do pracy lub szkoły przechodzi obok pojemnika z napisem: szkło, plastik czy aluminium. Segregacja śmieci nie jest trudna, nic nas nie kosztuje, trzeba tylko chcieć.

Koniec więc z wymówkami !

Do „segregacji przystap”!